

LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

A avut loc întâlnirea bienală a Curății Europene a Drepturilor Omului cu societatea civilă?

paik · Wednesday, November 26th, 2014

La 21 noiembrie 2014, reprezentanții Centrului de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) au participat la întâlnirea bienală a Curății Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) cu societatea civilă, ce a avut loc la Strasbourg. Agenda evenimentului a vizat chestiuni legate de proceduri, practici și implementarea hotărârilor CtEDO, iar principalele aspecte discutate la reunioane au fost:

Restanțele în examinarea cererilor

Una din problemele principale a CtEDO este supraîncarcarea. Numărul mare de cazuri pendiente în fața CtEDO (78,000 cauze la 31 octombrie 2014) se datorează, în mare parte, cauzelor restante din anii precedenți. Totuși, numărul cauzelor pendiente a scăzut cu 22% în comparație cu 1 ianuarie 2014, când în fața Curății erau pendiente 99,900 cauze. Potrivit estimărilor Grefierului CtEDO, pentru a lichida această restanță este necesară angajarea a cel puțin 45 de juriști suplimentari pentru o perioadă de la 5 la 10 ani. Grefierul CtEDO estimează că, după lichidarea restanțelor, de la depunerea cererii până la comunicarea ei va trece cel mult 12 luni.

Regula 47 (cerințe mai stricte de depunere a cererii)

Potrivit noii Reguli 47 din Regulamentul CtEDO, formularul de cerere trebuie completat în întregime și semnat împreună cu procura care este parte a formularului. Doar o cerere completă la care sunt atașate toate materialele necesare va intrerupe termenul de 6 luni de depunere a cererii (a se vedea, drept exemplu, dec. *Malysh și Ivanin c. Ucrainei*, 9 septembrie 2014). În cazul întocmirii unei cereri incomplete sau dacă nu sunt anexate toate documentele necesare pentru examinarea preliminară a cererii, CtEDO va informa despre aceasta reclamantul în timp de 1-2 săptămâni de la primirea scrisorii, pentru înăturarea căreiaelor și depunerea unei alte cereri, completeate adecvat, cu anexarea tuturor documentelor. Prin urmare, reclamantul care a depus o cerere incompletă în ultimele zile a termenului de 6 luni nu are sănse să se conformeze acestui termen.

Formularul tipizat al cererii la CtEDO în format PDF. Specialistul IT al CtEDO a menționat că a fost ales formatul PDF pentru că acesta este gratuit, compatibil cu toate sistemele de operare și folosit pe larg. Pentru a avea mai puține probleme cu folosirea formularului, specialistul IT a recomandat folosirea versiunii de pe site-ul oficial www.adobe.com.

Judecătorul unic (scrisorile de inadmisibilitate)

În ceea ce privește cererile de competență judecătorului unic (cererile cu o sănse redusă de

succes), aproape că s-a ajuns la situația „o cauză intrată, o cauză ieșită”. De regulă, decizia judecătorului unic cu privire la inadmisibilitatea cererii este comunicată reclamantului în 2-3 luni de la depunerea cererii. O problemă ridicată de mai mulți reprezentanți a societății civile a fost neindicarea temeiului de inadmisibilitate în scrisorile de informare a reclamantului despre inadmisibilitatea cererii. Judecătorii CtEDO au menționat că această problemă este de mai mult timp pe agenda CtEDO și că în curând CtEDO va veni cu o soluție în acest sens.

Prejudiciu neimportant

Protocolul 14 a introdus un nou criteriu de inadmisibilitate – lipsa unui prejudiciu important. Potrivit CtEDO, acest criteriu de inadmisibilitate este aplicat rar și doar în cazul dreptului la un proces echitabil (art. 6), a dreptului la viață privată (art. 8) sau a dreptului la protecția proprietății (art. 1 Prot. 1, în cazul în care prejudiciul este mai mic de EUR 500). Acest criteriu nu este aplicat în cazul drepturilor garantate de art. 2 (dreptul la viață), art. 3 (interzicerea torturii), art. 4 (interzicerea sclaviei), sau de art. 5 (dreptul la libertate și siguranță (cu excepția violențelor de o seriozitate minoră)). Au fost recomandate pentru analiză un set de cauze la acest subiect: hot. *Eon c. Franței*, 14 martie 2013 (art. 10), hot. *Bannikov c. Letonei*, 11 iunie 2013 (art. 5 § 3), dec. *Sylka c. Poloniei*, 3 iunie 2014 (art. 10), hot. *Y v. Latviei*, 21 octombrie 2014 (art. 3).

Grefierul CtEDO a menționat că în decembrie 2014 va apărea versiunea a 3-a actualizată a ghidului cu privire la admisibilitate.

Prioritatea examinării cauzelor

Politica examinării prioritare a cauzelor de către CtEDO a fost adoptată încă în anul 2009. Aceasta face diferenție între cele două categorii de cauze, în funcție de articolul și natura violențelor invocate. Spre deosebire de situația existentă până în anul 2009, când cererile erau comunicate imediat ce „cererea era gata de examinare”, începând cu 2009 cererile din primele categorii sunt examinate mai rapid decât celelalte. În primele categorii se includ cauzele urgente, când există un pericol pentru viață și sănătate sau cele în care este vizată situația copiilor. Cu toate acestea, CtEDO a ajuns în situația absurdă, când, în încercarea de a se debarasa de restantele din anii precedenți, să aibă mai multe cauzele văzute inadmisibile, care sunt de cea mai mică prioritate. CtEDO a menționat că, în final, ea are diferenția stabilirii priorității examinării cauzelor și că ea întreprinde măsurile pentru a ajunge la situația „o cauză intrată, o cauză ieșită”. Concentrarea în ultimii ani pe examinarea cererilor văzute inadmisibile se datorează dorinței de a reduce numărul cererilor pendiente la CtEDO și concentrarea ulterioră a CtEDO pe cauzele importante.

Cauzele repetitive

Cele mai numeroase cauze cu anse de succes de pe rolul CtEDO sunt cele repetitive. CtEDO a menționat că are mai multe metode de procesare a lor, spre exemplu: comunicarea în grup, decizii și hotărâri pe grupuri, examinare în procedură rapidă, iar atunci când cauzele repetitive reflect o problemă structurală – procedura pilot. Cele mai răspândite cauze repetitive vizează: condițiile de detenție, termenul rezonabil, termenul detenției, neexecutarea hotărârilor judecătorești, dreptul la vot al persoanelor încarcerate, înghețarea conturilor bancare. Cauza principală a cauzelor repetitive sunt neimplementarea hotărârilor CtEDO la nivel național.

Executarea hotărârilor CtEDO

Având în vedere problema acută de încărcare a CtEDO cu cazuri repetitive, curtea a încurajat

ONG-urile să se implice cât mai mult în procesul de executare a hotărârilor CtEDO la nivel național și să depună comunicări la Comitetul de Ministeri în vederea executării mai eficiente a hotărârilor CtEDO. Reprezentanții Departamentului de executare al hotărârilor CtEDO au menționat importanța unui mecanism național bine pus la punct de executare a hotărârilor CtEDO, iar reprezentantul APCE a subliniat rolul Parlamentului în procesul de executare. Reprezentantul Comisarului pentru drepturile omului a evidențiat și rolul instituțiilor naționale de apărare a drepturilor omului în executarea hotărârilor CtEDO. În cadrul întâlnirii a fost făcută recomandarea ca de procesul de executare a hotărârilor la nivel național să fie responsabilă o persoană cu autoritate suficientă pentru a coordona măsurile generale necesare. Tot această persoană trebuie să fie în legătură cu Comitetul de Ministeri în partea executării, ori reprezentanții ministerelor de externe, care de regulă au această competență în prezent, nu sunt foarte bine informați despre situația existentă în acestă privință. În martie 2015, va avea loc o conferință internațională la nivel guvernamental pentru elaborarea unor recomandări în vederea creării mecanismelor de executare a hotărârilor CtEDO la nivel național.

Atacurile recente asupra CtEDO

În perioada recentă CtEDO a fost criticată dur de politicienii din Regatul Unit (în legătură cu dreptul prizonierilor la vot, extrădarea unui pretins terorist și detenția pe viață fără posibilitatea de eliberare condiționată), Rusia (în legătură cu recunoașterea dreptului militarilor de a lua concediu de paternitate) și Ungaria (în legătură cu anularea impozitării de 98% a compensației guvernamentale și detenția pe viață fără posibilitatea de eliberare condiționată). În acest sens, CtEDO a subliniat importanța sprijinului societății civile în promovarea CEDO și a cerut reprezentanților acestora să informeze serviciul de presă al CtEDO despre informațiile aparent defăimătoare din presă la adresa sa.

Republica Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Informația succintă privind datele statistice referitoare la Republica Moldova la CtEDO în 2014 este disponibilă în [Buletinul informativ nr. 3 al CRJM](#) (pag. 5).

This entry was posted on Wednesday, November 26th, 2014 at 4:44 pm and is filed under [News](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.